

ETXERAT ELKARTEAREN HILABETEKARIA

2012ko

APIRILA

Sarrera

639 presok osatzen dute egun Euskal Preso Politikoen Kolektiboa. 639 preso horiek 85 espetxetan sakabanatuta daude. Preso guzti hauetatik 7 soilik daude Euskal Herriko espetxetan, eta hauek ere 4 espetxetan banatuta daude. Preso kopururik handiena Espainiako espetxeetan aurkitzen da, 479 preso politiko daude 47 espetxetan sakabanatuta. Frantziako espetxeetan 137 preso aurkitzen dira 30 espetxetan sakabanatuta. Preso bana daude Portugalen, Ipar Irlandan, Ingalaterran eta Mexikon. Eta honez gain, 11 preso daude etxean eta preso bat Frantziako Autun dago konfinatua.

Zoritxarrez Euskal Preso Politikoen Kolektiboa osatzen duten 639 presoen egoerak berdin jarraitzen du. Euskal Herrian bakea eta konponbidearen alde lan mardula egiten ari bada ere, Espainiako gobernuak gure senide presoen egoera berdin mantentzen du, haien eta gure oinarrzko eskubideak urratuz eta konponbidea galarazi asmoz. Ez da inongo aurrerapausorik eman beraien eskubideak errespetatuak izateko. Hilabetekari honetan zehar ikus daitezke oinarri-oinarrizkoak diren bizi baldintzak ere ez direla errespetatzen gure senide eta lagunak dauden espetxeetan: elikadura egoki bat izatea edota ziegatik ordubete baino gehiago atera ahal izatea luxu bat da gure senideentzat.

Berriz ere eraso fisikoak eta isolamendu egoerak errepikatzen dira. Espetxean egotea nahikoa izango ez balitz bezala, bertan igaro beharreko urteak are gogorra bilakatzen dituzte funtzionarioek izaten duten jarrerak; erasoak, mehatxuak, irainak eta jarrera bortitzak behin eta berriz errepikatzen direlarik.

Bestalde, jada kalean behar luketen senide eta lagunek ere espetxean jarraitzen dute. 153 presok dituzte zigorraren 2/3 eta 3/4ak beteak eta hala ere, espetxean jarraitzen dute. Eta zigorra osorik beteta duten presoak ere espetxean jarraitzen dute. Espainian eta Frantzian bizi osorako espetxe zigorra aplikatzen da faktuz. Duela hilabete jakin genuen Auzitegi Konstituzionalak euskal preso politikoek 197/2006 doktrinaren inguruan jarritako helegiteak atzera bota zituela, eta beraz, argi berdea eman ziola bizi osorako espetxe zigorrari. Jada 78 dira euren zigorra bete arren beste 10 urtez zigorra luzatu dieten euskal preso politikoak. Eta azken asteetan beste bi preso gehitu dira zerrenda lazgarri honetara: Mario Artola eta Gonzalo Rodrigez. Benetan onartezintzat jotzen dugu 197/2006 doktrina aplikatuta duten presoak espetxean jarraitzea, eta onartezina da 197/2006 doktrina aplikatzen jarraitzea ere. Zigorra beteta duten presoek aske behar dute, eta zigorra beteta duten presoak espetxean mantentzeko gorrotoz ezartzen diren neurri eta trikimailuak erabat desegin behar dira.

Beraz, gure senide eta lagunen eskubideak berehala errespetatuak izan daitezela exijitzen dugu. 197/2006 doktrinaren erabateko derogazioa exijitzen dugu. Eta zigorraren 2/3 eta 3/4 beteta dutenak, 197/2006 doktrina aplikatuta dutenak eta gaixotasun larri eta sendaezinak dituztenak aske uztea exijitzen dugu. Guzti hauek ez baitira eskaera hutsak, gure senide eta lagunei dagozkien eskubideak dira.

1. ESPETXEA ETA OSASUNA

GAIXOTASUN LARRI ETA SENDAEZINAK DITUZTEN PRESOAK

Martxoko hilabetekarian azaldu genuen bezala, Jaki Hadi medikuen elkarteak gaixotasun larri eta sendaezinak dituzten 14 euskal preso politiko daudela adierazi zuen. Zoritxarrez, hilabete geroago 14 euskal preso horiek espetxean jarraitzen dute, hau da, gaixotasun larri eta sendaezinak dituzten arren eta legeak hala dioen arren ez dituzte aske utzi.

Benetan kezkagarria da Txus Martinen egoera. Bera da larrien dagoen euskal preso politikoa. Martinek nahasmen eskizo-afektiboa, delirio osagarriarekin. 2010/09/23an, bakartze erregimena eta egoera oso bortitzak urte luzez pairatu ondoren, zainak mozten saiatu zen. Hori dela eta, Laguntza protokoloa (bere buruaz beste egiteko arriskua dutenei ezartzen zaiena, eguneko 24 orduak lagun baten zaintza pean egon behar direlarik) ezarria du. Orain dela gutxi arte Ekaitz Samaniego euskal preso politikoarekin egon da ziegan, baina, Samaniego espetxez lekualdatu zutenetik preso sozial batekin aurkitzen da. Ez dago bakarrik, izan ere, espetxeak Laguntza protokoloa duenez preso sozial batekin jarri dute. Baina, Txus Martinen gaixotasuna dela eta, ez dio inongo mesederik egiten konfiantzazko lagun bat ondoan ez izateak. Egokiena kideren batekin egotea litzatekeelarik.

Gaixotasun larri eta sendaezinak dituzten 14 preso politikoak:

Jesus Mª MARTIN HERNANDO (Basauri) - ESPETXEA: Zaballa. 1960. urtean jaioa. 2002an atxilotua. Nahasmen eskizo-afektiboa delirio osagarriarekin.

Iñaki ERRO ZAZU (Iruñea) - ESPETXEA: Almeria. 1960an jaioa. 1987an atxilotua. Miokardioko Bihotzeko Akutua (kateterismoa: stent hodi batean), eskuineko aldakako protesia, belauneko artroskopia, Protusio diskala, Hiperkolesterolemia, Koxartrosia.

JosetxoARIZKUREN RUIZ (Iruñea) - ESPETXEA: A Lama (A Coruña). 1958an jaioa. 1999an atxilotua. Kardiopatia iskemiko larria. Kateterismoa:Stent hodi batean.

Isidro GARALDE BEDIALAUNETA (Ondarroa) - ESPETXEA: Puerto I (Cádiz). 1951ean jaioa. 1985ean atxilotua. Miokardioko Bihotzeko Akutua-Kardiopatia iskemikoa- (SCASEST erakoa) Prostatako hiperplasia benignoa, Kataratak.

Jose Ramon LOPEZ DE ABETXUKO LIKINIANO (Gasteiz) - ESPETXEA: Villabona (Asturias). 1949an jaioa. 1989an atxilotua. Bradikardia sintomatikoa. Fibrilazio aurikularra, Prostatako adenoma.

Josu URIBETXEBERRIA BOLINAGA (Arrasate) - ESPETXEA: Mansilla (León). 1955ean jaioa. 1997an atxilotua. Giltzurruneko minbizia.

Gotzone LOPEZ DE LUZURIAGA FERNANDEZ (Agurain) - ESPETXEA: Martutene. 1959an jaioa. 1989an atxilotua. Bularreko minbizia.

Jose Angel BIGURI CAMINO (Menagarai) - ESPETXEA: Martutene. 1955ean jaioa. 1989an atxilotua. Prostatako adenokartzinoma (minbizia).

Inmaculada BERRIOZABAL BERNAS (Zegama/Elorrio) - ESPETXEA: A Lama (Pontevedra). 1951ean jaioa. 2009an atxilotua. Psoriasi artropatia, Diabetesa (DM-II), Diabetes oina, hipertentsioa, azkazaletako psoriasia, Asma bronkiala, belaunetako protesia.

Gari ARRUARTE SANTA CRUZ (Hernani) - ESPETXEA: Almeria. 1980an jaioa. 2003an atxilotua. Espondilitis ankilosantea (Espondiloartropatia HLA-B27 +). Artralgiak beheko gorpuz adarretan. Errotula Kondropatia. Uveitis 2 episodio. Aldebiko sakroilitisa.)

Iñaki ETXEBERRIA MARTIN (Iruñea) - ESPETXEA: Topas (Salamanca). 1964ean jaioa. 1996an atxilotua. Eboluzio luzeko Miopia Magnoa. Eskuineko begiko erretina hemorragia, Ikusmen zorroztasunaren galera, ezkerreko begiko afaquia.

Jesus Mª MENDINUETA FLORES (Arbizu) - ESPETXEA: Zuera (Zaragoza). 1968an jaioa. 1991ean atxilotua. Gaixotasun erreumatikoa, afektazio sistemikoarekin (HLA-B27 +: Espondilitis ankilopoetikoa). Hori dela eta, aurrealdeko uveitisa . Bi disko-eten (lepoaldean eta gerrialdean, lepoko mina eta ziatikarekin) . Sinupatia aldi errepikariak.

Aitzol GOGORZA OTAEGI (Orereta) - ESPETXEA: Basauri. 1975ean jaioa. 1999an atxilotua. Nahaste obsesibo konpultsiboa. Medikatua.

Jose Miguel ETXEANDIA MEABE (Larrabetzu) - ESPETXEA: Topas (Salamanca). 1960an jaioa. 2003an atxilotua. Nahaste obsesibo konpultsiboa, Hepatitis C.

ELIKADURA

Espetxe askotan elikadura ez da batere egokia ezta orekatua ere. Eduki proteiko edo bitaminiko eskaseko otorduak dira, kalitate txarreko gantzek osatua; barazki eta fruta eskasa eta txarra izan ohi da, esneki gutxi eskaintzen da eta, aldiz, frijitu gehiegi. Azken aldian, zenbait espetxetan elikadurarekin zerikusia duten hainbat arazo izan dituzte. Izan ere, zenbait espetxetan krisia dela eta hainbat murrizketa egin dituzte, eta murrizketa horiek noski presoei dagozkien gaietan egin dituzte; otorduetan ematen duten janaria eskasa izaten delarik askotan. Bestalde, espetxeetako demandadero batzuk itxi egin dituzte eta beste batzuetan bertako produktuak are gehiago murriztu dituzte, normalean fruta bezalako produktuak falta direlarik.

Gaixotasun mota zehatza duten presoek, dieta berezi bat beharrezkoa dute egoera horri aurre egiteko, baina askotan espetxeak ez die eskaintzen aukera hori. Honek guztiak elikadura eta metabolismo arazoen handiagotzea eragiten du, kolesterola eta triglizeridoen lipido maila altuekin. Urte asko espetxean igarotzen dituzten presoen osasunean hainbat arazo eragiten ditu elikadurak.

BIZI OSORAKO ESPETXE ZIGORRA

Martxoaren 29an ezagutu genuen Espainiako Auzitegi Konstituzionalak 197/2006 doktrina aplikatuta duten 19 euskal presoen babes helegitea atzera bota zituela. Honela, gure senideei bizi osorako espetxe zigorra ahalbidetzen duen doktrina honi argi berde eman zion Auzitegi Konstituzionalak. Eta Entzutegi Nazionalak Auzitegi Konstituzionalaren erabakia baliatuz, orain arte bezala, 197/2006 doktrina aplikatzen jarraitzen du. Azken egunetan beste bi kasuren berri izan dugularik. Gonzalo Rodrigez Corderori eta Mario Artola Mendiberi doktrina aplikatu berri diote. Rodrigezek irteera data 2013ko uztailaren 11rako zuen, baina zigorra 2023ra arte luzatu diote. Artolak, berriz, 2012ko apirilaren 17rako zuen, baina doktrina ezarrita zigorra 2022ra arte luzatu diote.

Europar Batasunean teorian ez dago bizi osorako iraupena duen zigorrik, estatu guztietan bizi osorako zigorra epe bat igarota berrikusteko eta zaintzako askatasuna eskuratzeko aukera aurreikusten delako, "bizi osorako zigor berrikusgarria" bezala ezagutzen dena. Epemuga hau estatu batetik bestera aldatzen da: Italian 26 urte, Britainia Handian 20-25 urte, Grezian 20 urte, Frantzian 15 urte ("sureté" deitzen duten kontzeptuaren arabera 17 eta baita 21 urteko espetxealdia ere erabiltzen dute, hau da, urte horiek pasa arte ezin da baldintzapeko askatasunik eskatu), Alemania, Austria eta Suitzan 15 urte, Danimarkan 12 urte eta Irlandan 7 urte. Espainiar estatuan bizi osorako espetxe zigorrak ez du legedian tokirik eta jurista gehienen ustez hura indarrean jartzea bateraezina da espainiar Konstituzioak (1978) espetxe zigorren helburu bergizarteratzaile eta hezitzaileari buruz dioenarekin. Hala ere, 2003ko Kode Penalaren erreformarekin eta 197/2006 doktrinaren aplikazioarekin, bizi osorako zigorra legalki aplikatzen ari dira.

Bestetik, bizi osorako espetxealdi legeztatua duen frantziar estatuak ere lege aldaketak burutu ditu azken urteotan, besteak beste, espetxe zigor gogorragoak ezartzeko eta euskal presoak kondenak beteta ere espetxean mantentzeko. Frantzian hiru euskal preso daude bizi osorako espetxe zigorra betetzen: Jakes Esnal, Frederic Haranburu eta Ion Kepa Parotek 22 urte daramatzate preso. Espainiako eta Frantziako estatuek epaitegien zentralizatzeak eta lege aldaketak burutu izan dituzte azken urteetan gure senide presoen espetxealdia luzatzeko eta inposaturiko kondenak beteta ere ez askatzeko.

Behin eta berriz salatu dugu bizi osorako espetxe zigorra. Ezinbestekoa da bizi osorako espetxe zigorraren derogazioa. Gure senideak bizi osoa espetxean igarotzera kondenatzen dituzte, horrek dituen ondorio fisiko nahiz sikologikoekin, eta aldi berean gure ere bizi osorako kondena ezartzen digute, gure senideak eta lagunak bisitatzen jarraitu ahal izateko bidaiak egiten, jarraitu beharko dugulako. Euskal preso politikoek etxetik urrun egoten jarraitu beharko dute eta guk, senide eta lagunok, eurak gure ondotik urrun izaten jarraitu beharko dugu. Arrazoi politikoetan soilik oinarrituta dagoen neurri hau erabat onartezina da, eta gure senide eta lagunen eskubide zibil eta politikoen aurka egiten du. Horregatik, bizi osorako espetxe zigorraren berehalako derogazioa eta 197/2006 doktrinaren aplikatzearekin berehala amaitzea exijitzen dugu.

197/2006 DOKTRINA APLIKATUTA DUTEN PRESOEN ZERRREND

*ESPETXEAN DOKTRINAREN ZIGORRA BETETZEN: **52***

1. OSCAR ABAD PALACIOS (Basauri. Topas): 1991ean espetxeratua. Irteera data 2010eko abenduaren 31rako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2021era arte luzatu diote. Epaitegi Konstituzionalak ez du oraindik Doktrinaren etenduraz ebatzi.

2. JON AGINAGALDE URRESTARAZU (Donostia. Granada): 1984ean espetxeratua. Irteera data 2010eko uztailaren 4rako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2014ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

3. IÑIGO AKAITURRI IRAZABAL (Zornotza. A Lama): 1991ean espetxeratua. Irteera data 2010ko apirilaren 15erako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2021ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

4. JUAN CARLOS ARRUTI AIZPITARTE (Azpeitia. Cordoba): 1989an espetxeratua. Irteera data 2009ko martxoaren 5erako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2019ra arte luzatu diote. Epaitegi Konstituzionalak ez du oraindik Doktrinaren etenduraz ebatzi.

5. JOSEBA ARTOLA IBARRETXE (Bilbo. Daroca): 1986an espetxeratua. Irteera data 2006ko maiatzaren 18rako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2016ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura ukatu zion.

6. LUIS MARI AZKARGORTA BELATEGI (Bergara. Zuera): 1988an espetxeratua. Irteera data 2007ko urriaren 8rako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2018ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura ukatu zion.

7. SANTOS BERGANZA ZENDEGI (Amurrio. Villena): 1989an espetxeratua. Irteera data 2011ko ekainaren 15erako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2019ra arte luzatu diote. Epaitegi Konstituzionalak ez du oraindik Doktrinaren etenduraz ebatzi.

8. JOSE ANGEL BIGURI CAMINO (Menagarai. Martutene): 1989an espetxeratua. Irteera data 2010eko ekainaren 9rako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2019ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

9. JESUS BOLLADA ALVAREZ (Barakaldo. Albocasser): 1987an espetxeratua. Irteera data 2006ko maiatzaren 20rako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2017ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura ukatu zion.

10. FERNANDO DEL OLMO VEGA (Bilbo. Almeria): 1991ean espetxeratua. Irteera data 2012ko otsailerako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2020ra arte luzatu diote. Epaitegi Konstituzionalak ez du oraindik Doktrinaren etenduraz ebatzi.

11. INES DEL RIO PRADA (Tafalla. Curtis): 1987an espetxeratua. Irteera data 2008ko uztailaren 5erako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2017ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

12. JUAN IGNACIO DELGADO GOÑI (Legazpi. Topas): 1991ean espetxeratua. Irteera data 2012ko otsailaren 19rako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2022ra arte luzatu diote. Epaitegi Konstituzionalak ez du oraindik Doktrinaren etenduraz ebatzi.

13. JOSU DIAZ DE HEREDIA RUIZ DE ARBULU (Gasteiz. Topas): 1986ean espetxeratua. Irteera data 2009ko urriaren 15erako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2016ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

14. FERNANDO DIEZ TORRE (Bilbo. Villabona): 1992an espetxeratua. Irteera data 2011ko maiatzaren 30erako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2022ra arte luzatu diote. Epaitegi Konstituzionalak ez du oraindik Doktrinaren etenduraz ebatzi.

15. IÑAKI ERRO ZAZU (Iruñea. Almeria): 1987an espetxeratua. Irteera data 2010eko maiatzaren 16rako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2017ra arte uzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

16. PEIO ETXEBERRIA LETE (Soraluze. Castelló I): 1989an espetxeratua. Irteera data 2006ko irailaren 10erako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2019ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura ukatu zion.

17. JOSE ETXEBERRIA PASCUAL (Donostia. Daroca): 1991ean espetxeratua. Irteera data 2010eko martxoaren 26rako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2021ra arte luzatu diote. Epaitegi Konstituzionalak ez du oraindik Doktrinaren etenduraz ebatzi.

18. ELIAS FERNANDEZ CASTAÑARES (Bermeo. Villabona): 1986an espetxeratua. Irteera data 2011ko maiatzaren 27rako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2016ra arte luzatu diote. Epaitegi Konstituzionalak ez du oraindik Doktrinaren etenduraz ebatzi.

19. IÑAKI FERNANDEZ DE LARRINOA PEREZ DE LUKO (Gasteiz. Puerto I): 1989an espetxeratua. Irteera data 2008ko urrirako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2019ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

20. NICOLAS FRANCISCO RODRIGUEZ (Lasarte. Herrera de la Mancha): 1987an espetxeratua. Irteera data 2009ko maiatzaren 26rako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2017ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

21. JUAN MARI GABIRONDO AGOTE (Itziar. A Lama): 1986an espetxeratua. Irteera data 2007ko abenduaren 1erako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2016ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

22. ISIDRO GARALDE BEDIALAUNETA (Ondarroa. Puerto I): 1985ean Frantzian espetxeratua, 7 urteko zigorrarekin. 1990an aske utzi zuten eta, urte berean, espetxeratua eta espetxeratua berriro Frantzian. 1992ean Espainiara estraditatua. 2010ko otsailaren 2rako zuen irteera data, baina 2009ko abenduan, Entzutegi Nazional espainiarreko fiskaltzak 197/2006 doktrina aplikatzea eskatzen du. Irteera data 2020ean utzi dute. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura ez du tramitera onartu.

23. XABIER GOLDARAZ ALDAIA (Mugiro. Zuera): 1992an espetxeratua. Irteera data 2011ko irailaren 17rako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2022ra arte luzatu diote. Epaitegi Konstituzionalak ez du oraindik Doktrinaren etenduraz ebatzi.

24. PATXI GOMEZ LOPEZ (Ortuella. Basauri): 1989an espetxeratua: Auzitegi Gorenako 197/2006 sententziaren irizpidea aplikatuz, Patxi Gomez 2018rarte ez askatzea erabaki du Espainiako Auzitegi Nazionalak. 2006ko ekainaren 14ean askatu behar zuten Patxi, eta kaleratze data 2018ko irailaren 19ra atzeratu diote, 30 urteko zigorra osorik bete arte. 2009-04-29an kaleratu zuten, kondena 20 urtetan ezarriz. 2009ko abenduan, ebazpen horren aurka, Auzitegi Gorenak 30 urtetan ezarri zion zigorra, beste 10 urtez kondena luzatuz. 2012ko otsailaren 9an berriro atxilotzen dute geratzen zaizkion urteak betetzeko. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura ukatu zion.

25. RAUL IBAÑEZ DIEZ (Basauri. Dueñas): 1991ean espetxeratua. Irteera data 2010eko urriaren 8rako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2021ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

26. JUAN JOSE LEGORBURU GEREDIAGA (Zornotza. Castelló II): 1986ean espetxeratua. Irteera data 2009ko apirilaren 2rako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2016ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura ukatu zion.

27. GOTZONE LOPEZ DE LUZURIAGA FERNANDEZ (Agurain. Martutene): 1989an espetxeratua. Irteera data 2010eko abuztuaren 11rako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2019ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

28. ANTXON LOPEZ RUIZ (Elorrio. Puerto I): 1987an espetxeratua. Irteera data 2006ko uztailaren 24rako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2017ra arte luzatu diote. Epaitegi Konstituzionalak ez du oraindik Doktrinaren etenduraz ebatzi.

29. FRANCISCO LUJANBIO GALDEANO (Hernani. Herrera de la Mancha): 1984ean espetxeratua. Irteera data 2008ko otsailaren 17rako bazuen ere, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2014ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

30. JOSE RAMON MARTINEZ DE LA FUENTE INTXAURREGI (Gasteiz. Logroño): 1985an espetxeratua. Irteera data 2009ko urtarrilaren 1erako bazuen ere, 197/06 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2020ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

31. JABI MARTINEZ IZAGIRRE (Usansolo. Jaen): 1992ean espetxeratua. Irteera data 2010eko irailaren 22rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. zigorra 2022ko Maiatzaren 5ra arte luzatu diote. Epaitegi Konstituzionalak ez du oraindik Doktrinaren etenduraz ebatzi.

32. ITZIAR MARTINEZ SUSTATXA (Galdakao. Topas): 1991ean espetxeratua. Irteera data 2009ko ekainaren 4erako zuen, baina 197/2006 doktrina aplikatu zioten. Zigorra 2021ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

33. JESUS MARI MENDINUETA FLORES (Arbizu. Zuera): 1991ean espetxeratua. Irteera data 2011ko Maiatzaren 4rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2021ra arte luzatu diote. Epaitegi Konstituzionalak ez du oraindik Doktrinaren etenduraz ebatzi.

34. INMACULADA NOBLE GOIKOETXEA (Hernani. Algeciras): 1987an espetxeratua. Irteera data 2008ko azaroaren 8rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2017ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura ukatu zion.

35. PEIO ODRIOZOLA AGIRRE (Tolosa. Zuera): 1988ean espetxeratua. Irteera data 2008-07-02an zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2018ra arte luzatu diote. Epaitegi Konstituzionalak ez du oraindik Doktrinaren etenduraz ebatzi.

36. IÑAKI OROTEGI OTXANDORENA (Lasarte. Zuera): 1986ean espetxeratua. Irteera data 2008ko abenduak 17an zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2016ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

37. IMMA PACHO MARTIN (Bilbo. Malaga): 1991ean espetxeratua: irteera data 2008-03-11rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2021ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

38. JUAN MANUEL PIRIZ LOPEZ (Portugalete. Algeciras): 1984an espetxeratua. Irteera data 2009ko Martxoan zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2014ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura ukatu zion.

39. IÑAKI PUJANA ALBERDI (Otxandio. Villena): 1987an espetxeratua. Irteera 2009ko Otsailaren 23rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2021ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

40. KEPA REZABAL ZURUTUZA (Lasarte-Monterroso): 1987an espetxeratua. Irteera 2006ko abenduren 30erako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2016ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura ukatu zion.

41. MAITANE SAGASTUME ARRIETA (Donostia. Curtis): 1991an espetxeratua. Irteera 2009ko Uztailaren 26rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2021ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

42. JOKIN SANCHO BIURRUN (Iruñea. Zuera): 1989an espetxeratua. Irteera 2009ko Abenduaren 8rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2019ra arte luzatu diote. Epaitegi Konstituzionalak ez du oraindik Doktrinaren etenduraz ebatzi.

43. KEPA SOLANA ARRONDO (Legazpi. Bonxe): 1991an espetxeratua. Irteera 2009ko Urriaren 10ean zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2021ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura tramitera onartu du.

44. TXOMIN TROITIÑO ARRANZ (Donostia. Curtis): 1987an espetxeratua. Irteera 2006ko maiatzaren 5erako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2017ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura ukatu zion.

45. MITXEL TURRIENTES RAMIREZ (Lasarte. Herrera de la Mancha): 1986ean espetxeratua. Irteera 2009ko apirilaren 10rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2016ra arte luzatu diote.

46. JOKIN URAIN LARRAÑAGA (Mendaro. Herrera de la Mancha): 1986ean espetxeratua. Irteera 2009ko abuztuaren 29rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2016 ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura ukatu zion.

47. IÑAKI URDIAIN ZIRIZA (Barañain. Valencia III): 1989ean espetxeratua. Irteera 2009ko Urriaren 9an zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2019ra arte luzatu diote. Epaitegi Konstituzionalak ez du oraindik Doktrinaren etenduraz ebatzi.

48. JON ANDER URKIZU ORMAZABAL (Pasai San Pedro-Teruel): 1986an espetxeratua: irteera 2007ko uztailaren 22rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2016ra arte luzatu diote. Epaitegi Konstituzionalak ez du oraindik Doktrinaren etenduraz ebatzi.

49. MARITXU UZKUDUN ETXENAGUSIA (Errezil. Granada): 1991ean espetxeratua. Irteera 2009ko abuztuaren 27rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2021ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura ukatu zion.

50. JOSE FELIX ZABARTE JAINAGA (Elorrio. Puerto III): 1985an espetxeratua. Irteera 2008ko apirilaren 11rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2015ra arte luzatu diote. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura ukatu zion.

51. MARIO ARTOLA MENDIBE (Donostia. Daroca): 1992an espetxeratua. Irteera data 2012ko apirilaren 17rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2022ra arte luzatu diote.

52. GONZALO RODRIGUEZ CORDERO (Ezkio-Itxaso. Herrera de la Mancha): 1993ean espetxeratua. Irteera data 2013ko uztailaren 11rako du, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2023ra arte luzatu diote.

*DOKTRINA EZARRITA IRTEERA FINKATU AURRETIK: **10***

1. JOSU AMANTES ARNAIZ (Bilbo. Bonxe): 1992an espetxeratua. Irteera data finkatua izan aurretik, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. 2012an Epaitegi Konstituzionalak tramitera onartu zuen.

2. IÑAKI ARAKAMA MENDIA (Gasteiz. Sevilla II): 1997an espetxeratua. Irteera data finkatua izan aurretik, 197/2006 Doktrina ezarri zioten.

3. SANTIAGO ARROZPIDE SARASOLA (Lasarte. Zuera): 1987an espetxeratua. Irteera data finkatua izan aurretik, 197/2006 Doktrina ezarri zioten.

4. JOSE MARIA BERISTAIN URBIETA (Itziar. Puerto III): 1989an espetxeratua. Irteera data finkatua izan aurretik, 197/2006 Doktrina ezarri zioten.

5. OSKAR CADENAS LORENTE (Donostia. Murcia II): 1996an espetxeratua. Irteera data finkatua izan aurretik, 197/2006 Doktrina ezarri zioten.

6. JORGE GONZALEZ ENDEMAÑO (Portugalete. Mansilla): 1995ean espetxeratua. Irteera data finkatua izan aurretik, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura ukatu zion.

7. MANU GONZALEZ RODRIGUEZ (Laudio. Sevilla II): 1989an espetxeratua. Irteera data finkatua izan aurretik, 197/2006 Doktrina ezarri zioten.

8. UNAI PAROT NAVARRO (Baiona. Puerto III): 1990ean espetxeratua. Irteera data finkatua izan aurretik, 197/2006 Doktrina ezarri zioten.

9. LURDES TXURRUKA MADINABEITIA (Soraluze. Huelva): 1994ean espetxeratua. Irteera data finkatua izan aurretik, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura ukatu zion.

10. JOSE JAVIER ZABALETA ELOSEGI (Hernani. Zuera): 1990ean espetxeratua. Irteera data finkatua izan aurretik, 197/2006 Doktrina ezarri zioten. 2012an Epaitegi Konstituzionalak Doktrinaren etendura ukatu zion.

*KALEAN (DOKTRINA EZARRITA BAINA ZIGORRA BETE GABE): **4***

1. ANDER MITXELENA (Oiartzun): 2001tik baldintzapeko askatasunean dago. 2008ko Otsailaren 25ean bukatzen zuten zigorra, baina 197/2006 Doktrina aplikatu zioten 2014 arte.

2. BAUTISTA BARANDALLA IRIARTE (Iruñea): 1990ean espetxeratua. Irteera data 2009-06-30rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2020ra arte luzatu diote. Bere gaixotasuna dela eta 2009an kaleratu zuten, kontrol neurriekin etxean. 2012an Epaitegi Konstituzionalak tramitera onartu zuen.

3. INAXIO MENDIBURU ITURRAIN (Oiartzun): 1984ean espetxeratua. 2014ko ekainera arte luzatu zioten zigorra. 2009Ko maiatzean 197/2006 Doktrina aplikatu zioten. 2012an Epaitegi Konstituzionalak tramitera onartu zuen.

4. ANTTON TROITIÑO ARRANZ (Donostia): 1987an espetxeratua. Irteera 2011-02-04rako zuen. Baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2017ra arte luzatu zioten.

*KALEAN (DOKTRINAREN ZIGORRA BETEA): **12***

1. KANDIDO ZUBIKARAI BADIOLA (Ondarroa): 1989an espetxeratua. 2006ko urriaren 26an askatu behar zuten , baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2011ra arte luzatu zioten.

2. JOSE MARIA SAGARDUI MOJA (Zornotza): 1980ean espetxeratua. Irteera 2009ko abuztuaren 20rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2011ra arte luzatu zioten.

3. JON AGIRRE AGIRIANO (Aramaio): 1981an espetxeratua. Irteera 2006ko urriaren 28rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2011ra arterte luzatu zioten.

4. JUAN CARLOS PEREZ OJUEL (Iruñea. Kalean): 1990an espetxeratua. Irteera data 2008-04-16rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2009ko abuztuaren 19ra arte luzatu zioten.

5. FERNANDO ETXEGARAI GAZTEARENA (Plentzia): 1987an espetxeratua. 2008 urtarrilaren 4an kaleratua izan zen, baina urte bereko apirilean berriro atxilotu zuten zigorra 25 urte arte luzatuz. Urte bereko maiatzean berriz, epaileak 20 urtetan finkatzen du bere aurkako zigorra, eta kalera atera zuten.

6. ANTXON GARCIA DEL MOLINO: irteera 2010eko abuztuarako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2011ra arte luzatu zitoen.

7. TXERRA MARTINEZ GARCIA (Basauri-kalean): 1991an espetxeratua. Irteera 2006ko abuztuaren 24rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2011ra arte luzatu zioten.

8. ESTANIS LOPEZ AGIRIANO (Oiartzun): 1986an atxilotua. 2011ko maiatzaren 10ean kaleratu zuten.

9. ANDER ERRANDONEA ARRUTI (Oiartzun): 1986an atxilotua. 2011ko maiatzaren 10ean kaleratu zuten.

10. JUAN MARIA IGARATAUNDI PEÑAGARIKANO (Zestoa): 1987an atxilotua. Irteera data 2009rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2017-06-06 arte luzatu zioten, baina Epaitegi Konstituzionalak 2012an, bere kasuan Doktrinaren etenduraz baiezkoa erabaki zuen, eta kaleratu zuten.

11. JOSE IGNACIO GAZTAÑAGA BIDAURRETA (Arrasate): 1988an espetxeratua. Irteera 2006ko martxoaren 29rako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2018ra arte luzatu zioten, baina Epaitegi Konstituzionalak 2012an, bere kasuan Doktrinaren etenduraz baiezkoa erabaki zuen, eta kaleratu zuten.

12. JOSE MARI PEREZ DIAZ (Zarautz): 1987an espetxeratua. Irteera 2008ko abenduaren 15erako zuen, baina 197/2006 Doktrina ezarri zioten. Zigorra 2017ra arte luzatu zioten, baina Epaitegi Konstituzionalak 2012an, bere kasuan Doktrinaren etenduraz baiezkoa erabaki zuen, eta kaleratu zuten.

ZIGORRAREN 2/3 ETA 3/4 BETETA DITUZTEN PRESOAK

Egun 168 euskal preso politikok zigorraren 2/3ak edo 3/4ak beteta izateagatik baldintzapeko askatasunari esker kalean beharko lukete, eta hala ere espetxeraturik mantentzen dituzte. Beste behin Euskal Preso Politikoei salbuespeneko neurriak ezartzen zaizkiela ikus daiteke. 168 pertsonek urteak daramatzate espetxean eta zigorraren 2/3 eta 3/4ak beteta baldintzapeko askatasunean beharko lukete, baina espetxean jarraitzen dute. Hona hemen aske beharko luketen presoen zerrenda:

Estatu espainiarra

ABAD PALACIOS OSKAR
ABAD SAN PEDRO ENDIKA
AGIRRE LETE JUAN LUIS
ALMARAZ LRRAÑAGA AGUSTIN
ALONSO ALVAREZ RAUL
ALONSO CURIECES ANUNTZI
ALONSO RUBIO IÑAKI
APARICIO BENITO JON KOLDO
APEZTEGIA JAKA JOXE KARLOS
ARANBURU MUGURUZA XABIER
ARISTI ETXAIDE PATXI
ARKAUZ ARANA JOSU
ARREGI ERROSTARBE JOSEBA
ARREGI IMAZ XABIER
ARRIAGA ARRUABARRENA RUFINO
ARRIETA PEREZ DE MENDIOLA ISMAEL
ARROZPIDE SARASOLA SANTIAGO
ARTOLA MENDIBE MARIO
ASENSIO MILLAN PAUL
ASKASIBAR BARRUTIA BIXENTE
ASKASIBAR GARITANO MIKEL
AZKARATE BADIOLA MIREN
BALANZATEGI AGIRRE XABIER
BALERDI IBARGUREN XABIER
BALERDI ITURRALDE JUAN CARLOS
BEASKOA RODRIGEZ JON
BEAUMONT BARBERENA JOSU
BELLON BLANCO ARKAITZ
BELOKI RESA ELENA
BENAITO VILLAGARCIA MIGULE ANGEL
BERISTAIN URBIETA JOSE MARIA
BERISTAIN URIZARBARRENA IKER
BEROIZ ZUBIZARRETA ANDONI
BETOLAZA VILAGRASA GORKA
BILBAO BEASKOETXEA IÑAKI
BRAVO MAESTROJUAN JOSU
CABELLO PEREZ ANDONI
CADENAS LORENTE OSKAR
CAÑAS CARTON IÑAKI
CASTRO SARRIEGI ALFONSO
DORRONSORO MALAXETXEBARRIA JOSE MARIA
EGIGUREN ENBEITIA OLATZ
ERNAGA ESNOZ JOSEPA
ERRAZTI ELORZA JOKIN
ESKISABEL BARANDIARAN ANITZ
ESNAL JUANTXU
ESPARZA ORTEGA JOSEBA
ESTONBA ITURRIZA ARATZ
ETXEANDIA MEABE JOSE MIGEL
ETXEBARRIA SIMARRO LEIRE
ETXEBARRIA MARTIN IÑAKI
ETXEGARAI MENDIGUREN MARTIN
FAGOAGA IGANTZI IÑAKI
FERNANDEZ BERNALES JULEN

FERNANDEZ CASTAÑARES ELIAS
GABIOLA GOIOGANA ANDONI
GALARZA QUIRCE LUIS ANGEL
GANDIAGA IBARZABAL ESTEBE
GAÑAN RAMIRO GAIZKA
GARAIZAR SAN MARTIN NEREA
GARCIA MIJANGOS JOSE
GARCIA RAZKIN SERGIO
GARCIA SERTUTXA GORKA
GARTXOTENEA IRURETAGOIENA ARITZ
GAZTELU OTXANDORENA JOSE MIGUEL
GOIENETXE ALONSO IÑAKI
GOLDARAZ ALDAIA XABIER
GOMEZ LARRAÑAGA ARATZ
GONZALEZ PAVON JOSEBA
GONZALEZ RODRIGUEZ MANUEL
GONZALO CASAL IÑAKI
GRAMONT DABID
GUEMES OIARBIDE ITXASO
GUNDIN MAGUREGI PATXI
HERNAEZ BOLINAGA AILANDE
HIDALGO LERTXUNDI AIMAR
IBARRA IZURIETA BIGARREN
IPARRAGIRRE ARRETXEA IMANOL
IRASTORZA OTEGI AINHOA
JIMENEZ MARTIN MIKEL
JUARISTI ARRIETA XABIN
CORTA CARRION MIKEL
LABIANO ZEZEAGA ARITZ
LARRINAGA MARTIN JULEN
LARRINAGA RODRIGUEZ ASIER
LASA MITXELENA JUAN LORENZO
LEGAZ IRURETA ARMANDO
LESENDE ALDEKOA TXOMIN
LIGUERZANA AJURIAGERRA AITOR
LOIZAGA LOINAZ IÑAKI
LOPEZ DE ABETXUKO LIKINIANO JOSE RAMON
MAJARENAS IBARRETA SARA
MARKEZ DEL FRESNO KEPA
MARTINEZ IZAGIRRE JABIER
MARTINEZ PEREZ LEIRE
MUJIKA GARMENDIA FRANCISKO
OIARTZABAL UBIERNA ANARTZ
OLAIZ RODRIGUEZ JORJE
OLANO OLANO JUAN MARIA
OLARRA AGIRIANO JOXE MARI
ONAINDIA SUSAETA JOSUNE
ORMAZABAL GAZTAÑAGA JON MARKEL
OSTOLAZA IKARAN ENEKO
OTAZUA URRESTI IÑIGO
PASCUAL MUNETA GARIKOITZ
PEREZ DE ANUNCITA URKIJO EDUARDO PABLO
PLAZAOLA ANDOAGA ALBERTO
PRIETO JURADO SEBASTIAN
RODRIGUEZ CORDERO GONZALO
ROJO GONZALEZ JUAN RAMON
RUBENACH ROIZ GERMAN
RUIZ JASO ZIGOR
SADABA MERINO FRANCISCO JAVIER
SAEZ ARRIETA ARKAITZ
SAENZ OLARRA BALBINO
SAGARDOI LANA XABIER
SALEGI GARCIA OROITZ
SALUTREGI MENTXAKA JABIER
SAN EPIFANIO SAN PEDRO FELIPE
SOLA TORRES JOSE DOMINGO
TAPIA ZULAIKA ASIER
TERRONES ARRETE JAGOBA
TOBALINA RODRIGUEZ JUAN
TODA IGLESIA TERESA
TRENOR DICENTA KARLOS
TXIMENO INZA XABIER
TXURRUKA MADINBEITIA LURDES
UGALDE ZUBIRI ANDONI
UGARTE VILLAR XABIER
URIBE NAVARRO RAMON
URIZAR DE PAZ GERMAN
URIZAR MURGOITIO JOSE GABRIEL
URRA GURIDI KEPA
VARGAS OLASOLO MIKEL
VIRUMBRALES AMENABAR ASIER
ZABALA ERASUN GABRIEL
ZABARTE ARREGI JESUS MARI
ZALAKAIN GARAIKOETXEA JESUS MARIA
ZARRABE ELKOROIBIDE MIKEL
ZELARAIN ERRAZTI JULEN
ZELARAIN OIARTZABAL PEIO
ZENARRUZABEITIA IRUGUENPAGATE ZALOA
ZERAIN ALVARADO JOKIN
ZIGANDA SARRATEA JOSU

ZUBIA URRUTIA IKER
ZUBIAGA LAZKANO XEBER
ZUBIETA ZUBELDIA JUAN JOSE
ZUBIMENDI IZAZA ARAITZ
ZUBIZARRETA BALBOA KEPA
ZUGADI GARCIA IÑAKI
ZULAIKA AMUTXASTEGI GORKA

Estatu frantziarra

ALCANTARILLA PEIO
ALMANDOZ MIKEL
BERNADO BONADA MARINA
CORNAGO GALDER
ELIZEGI INIGO
ESNAL JACKES
HARANBURU FREDERIK
HIRIGOIEN PEIO
KIRRU OTXOANTESANA JON
LEGORBURU ITXASO
OLZOMENDI MATTIN
PAROT JON
PERURENA ARGI
REGO IÑAKI
SAINT PEE JEAN MARIE
BEÑAT SANSEBASTIAN
IBAI SUESKUN

4.

IHESLARIAK

Luxiano Eizagirre Mariscal iheslari politiko sanpedrotarra martxoaren 29an hil zen Kuban, 56 urte zituela, gaixotasun batengatik. 1978an ihes egin zuen Eizagirrek Euskal Herritik, eta Venezuelan urte batzuk eman ondoren, Togora deportatu zuten 1984an. Martxoaren 29an hil zen, Kuban.

Luxiano Eizagirreren heriotza salatzeko Euskal Preso Politikoen Kolektiboko kideak aurkitzen diren hainbat espetxean, ekimen ezberdinak burutu dituzte.

Horrelako egoerak errepika ez daitezen euskal errepresaliatu politikoen eskubideak errespetatzea exijitzen dugu. Izan ere, azken urteetan jasandako jazarpen politikoaren ondorioz eta torturak jasateko beldurraren ondorioz, gure senide eta lagun askok ihes egin behar izan dute euren etxeetatik; ez dakigu non bizi diren ez eta zein bizi baldintzetan bizi diren. Egoera hau bereziki zaila da euren senitartekoak non eta nola dauden ez dakitenentzat.

Zenbait iheslari Euskal Herritik milaka kilometrotara bizi dira: Venezuelan, Panaman, Kuban, Mexicon, Belgikan, Cabo Verden eta beste hainbat herrialdetan. Senide eta lagun hauek muturreko egoeretan bizi dira; gehienak inongo dokumentu legalik gabe, izen eta abizenik gabe, eta nazionalitaterik gabe bizi dira oso kultura ezberdineko herrialdeetan. Gainera, momentu oro atxilotuak, torturatuak eta espetxeratuak izateko beldurrarekin bizi dira.

Iheslariak diren beste zenbait senide eta lagun euren etxeetatik kanpora bizi dira, baina Euskal Herrian daude: Lapurdin, Behe Nafarroan eta Zuberoan. Baina, gertuago egonagatik iheslari hauen egoera ez da askoz hobeagoa. 80. hamarkadan estatu frantsesak iheslari asko deportatu zituen, eta gaur egun euro-agindua baliatzen du gure senide eta lagun iheslarien aurka; ondorioz, edozein unetan atxilotuak, torturatuak eta espetxeratuak izan daitezke.

Iheslarien senide eta lagunek hainbat oztopo gainditu behar izaten dituzte eurekin komunikatu ahal izateko. Izan ere, herrialde horretara egokitzeaz gain, beraiek bisitatu ahal izateko aurre egin behar dien gastu ekonomikoa ere handia da; honi estatuen errepresioa gehitu behar zaio.

5. GERTAERA LARRIAK

ISOLAMENDUA ETA BAKARTZEA

Onartezina den bakartze edo isolamendu egoeran aurkitzen dira orain ere hainbat euskal preso politiko. Jarraian aipatutako presoak bakartuak daude, inongo kiderik gabe:

Espainiar estatua

Txus Martin: Zaballako espetxean.
Leire Martinez: Zaballako espetxean.
Egoitz Garmendia: Alcala Meco espetxean.
Inma Pacho: Malagako espetxean.

Frantziar estatua

Naia Lacroix: Gradignan espetxean.
Beñat Sansebastian: Bapaume espetxean.
Kristina Goirizelaia: Bapaume espetxean.
Julen Eizagirre: Joux Laville espetxean.
Jean Marie Saint Pée: Mont de Marsan.
Ibai Peña: Muret Seysses espetxean.
Mikel Almaroz: Tarascon
Juan Carlos Estevez: Toulon espetxean.

Zenbait preso isolamenduan egoteaz gain, oso egoera txarrean eta baldintza kaskarretan daude. Jarraian espetxeetan isolamenduarekin eta bizi baldintzekin lotuta dauden eta benetan salagarriak diren kasuak aipatzen dira:

Albocasser

Harriet Iragi eta Julen Etxaniz isolamendu egoeran dauden Castello II- Albocasser-eko espetxean. Harriet Iragi otsailean lekualdatu zuten Albocasser-eko espetxera eta ordutik isolamendu egoeran dago. Hasiera batean, Aitor Fresnedo presoa eraman zuten Iragirekin isolamendura, izan ere, presoek zuzendaritzarekin adostua dute Albocasser-eko espetxean ez dela egongo preso politikorik bakarrik isolamenduan. Harriet Iragi da Albocasser-eko espetxean behin-betiko isolamenduan dagoen lehen presoa, hau da, zigorretatik haratago behin-betiko isolamenduan mantentzen duten lehen presoa da.

Otsailaren 22an, Harriet Iragirekin aurkitzen zen Aitor Fresnedo presoak funtzionarioen eraso bat jasan zuen. Egun horretan zenbaketa egiterakoan Fresnedo zutik eta argia piztuta ez jartzeagatik hasi zen iskanbila (presoek ikusteko moduan badaude ez dute zutik eta argia piztuta egon beharrik). Hau arrazoi bezala erabiliz sei funtzionarioren erasoa jasan behar izan zuen. Erasoaren unean, Harriet Iragik zer gertatzen zen galdetzeagatik ere zigorrak jaso behar izan zituen.

Egoera ez da aldatu. Aitor Fresnedoren ondoren, Patxi Markes eraman zuten isolamendura. Egun Julen Etxaniz dago Harriet Iragirekin isolamenduan. Funtzionarioek Iragi eta Etxanizekin duten jarrera oso oldarkorra eta bortitza da. Gainera, isolamenduko bizi baldintzak oso gogorrak dira.

Etxerat Elkartetik gure senide eta lagunei behin eta berriz ezartzen zaien isolamendua salatu nahi dugu. Bakartze edo isolamenduaren aplikazio zorrotza gure senide eta lagunei aplikatzen dieten salbuespeneko beste neurrietako bat da. Isolamendua oso egoera zehatzetara zuzendutako neurria den arren, gure senide eta lagunen kasuan behin-betiko neurri gisa aplikatzen da. Izan ere, euskal preso politikoek ez dute zertan espetxe arautegia puskatu beharrik zigor mota hau jasotzeko. Are gehiago, ohikoa bilakatu da gure senide eta lagunak bata besteengandik bakartzea bai espetxe naiz moduluetan. Gainera, bertan bizi baldintza oso gogorrak jasan behar izaten dituzte. Luzaroan bertan mantentzeak ondorio latzak eragiten dituelarik.

Honegatik guztiagatik, isolamenduarekin amaitu eta gure senide eta lagunak beste kideekin elkartzea beharrezkotzat jotzen dugu; Iragi eta Etxanizen egoera bezalakoak berriro errepika ez daitezen.

Aranjuez
Oier Andueza presoak urte bete bakarrik igaro ondoren, isolamenduan jarraitzen du, baina, orain Igor Gonzalez eta Dani Pastorrekin jarri dute. Isolamendu moduluko baldintzak ez dira egokiak bertan bizitzeko eta zuzendariari behin baino gehiagotan eskatu diote zerbait egiteko. Duela hilabete modulura eramango zituztela esan arren, egoerak berdin jarraitzen du.

Muret Seysses
Martxoaren 29an atxilotu zuten Ibai Peña preso gasteiztarra Baionan, Espainiako Entzutegi Nazionalak bere aurka duen euroagindu bat dela eta. Hau Entzutegi Nazionalak Ibai Peñaren aurka eskatu duen hirugarren euroagindua da; hau dela eta jada bost aldiz atxilotua izan da. Aipatu behar da Ibai Peñak bizimodu normala eta publikoa egiten zuela Baionan.

Gasteiztarra Muret Seysses presondegian espetxeratua izan zen. Bertara heldu zenetik Ibai Peña oso egoera txarrean bizi da, baldintza oso kaskarrekin. Horren erakusle iritsi zenean oherik, aulkirik, maharik eta burukorik ez izatea. Berak koltxoi bat eskatu zuen eta handik 5 ordu ingurura eman zioten; baina mahaia eta aulkia eman ez zizkiotenez otorduak koltxoiaren gainean egin behar izan zituen, ahalik eta bi egunetara mahaia eta aulkia eman zizkioten arte.

Gainera, eguneko 23 ordutan ziegan egoten da isolaturik, eta patiora joan ahal izaten duen ordubete horretan, patiora eman aurretik eta patiotik sartzerakoan biluztu arazi egiten dute (ordubete hori oraindik gehiago murrizten zaiolarik). Horrez gain, ezin izaten du polikiroldegira edo liburutegira joan, ez zaizkio gutunak iritsi eta berak bidalitakoak ere ez dira ailegatu, egunean bitan bakarrik jan ahal izaten du eta gose handia pasatzen ari da... Oraindik bi bisita besterik ez dizkiote onartu, lagun batena eta aitarena, eta ezin

izan du beste senitartekorik ikusi. Hori nahikoa ez eta funtzionarioen jarrera ere oso bortitza da Peñarekiko.

Ibai Peña apirilaren 13an elkartu zen zuzendariarekin eta moduluko arduradunarekin egoera alda zezatela eskatzeko, baina, lau egun beranduago egoerak berdin jarraitzen du.

Onartezina da presoak egoera honetan bizitzea. Oinarrizko eskubideez hitz egiten ari gara, eta eskubide hauek errespetatuak izan behar dute.

ERASO FISIKOAK

Basauri

Aitzol Gogorza, preso oreretarra, martxoaren 30ean iritsi zen Sevillako espetxetik Basauriko espetxera. Aitzol Gogorza gaixotasun larri eta sendaezinak dituzten 14 presoetako bat da; Obsesibo konpultsio nahasmena du. Basauriko espetxearen aginduz Aitzol Gogorza Patxi Gomezekin dago ziegan, izan ere, bere gaixotasunagatik Babes Protokoloa aktibatua du.

Atzo, 20:45etan Zerbitzu Burua den funtzionario bat joan zitzaien ziegara Gogorza eta Patxiri. Funtzionarioa oso asaldatuta zegoen, eta biak elkarrekin ezin zutela egon esanez joan zen, Patxi Gomez ez baita babesa emateko presoa funtzionarioaren esanetan. Momentu horretan iskanbila izan zuten, zeren funtzionarioa Gogorza iraintzen hasi zen, hiltzailea deituz eta abar.

Era honetako jarrerak erabat onartezinak dira. Zoritxarrez euskal preso politikoek etengabe jasan behar izaten dituzte funtzionarioen probokazioak, erasoak, irainak etab.; baina, jarrera hauek ezin dira onartu, eta euskal preso politikoek dituzten eskubideak errespetatzea beharrezkoa da. Beraz, berehala amaitu behar da funtzionarioen jarrera oldakor hauekin.

Soto del Real

Liher Rodrigez preso lekeitiarrak funtzionarioen jipoi bat jaso du. Hau salatzeko Soto del Real espetxean euskal preso politikoak barauldia burutu dute; apirilaren 24an hasi eta 26an amaitu zuten, hau da, hiru egunetako barauldia burutu zuten.

Oraingoz ez dugu gertakari hauen inguruko informazio zehatzik, baina datozen egunetan erasoa nola gertatu zen azaltzeko informazioren inguruko berri emango dugu.

SUTEA

Gradignan

Martxoaren 26ko arratsaldean, sute bat piztu zen Gradignan espetxean, emakumeen aldean. Naia Lacroix senperearra espetxe honetan aurkitzen da otsailaren 23tik. Euskal preso politiko bakarra da emakumeen moduluan, hortaz, bakarrik dago. Otsailaren 14an atxilotu zuten Naia Lacroix, eta otsailaren 17an Fresnesen espetxeratu bazuten ere 23an jada Gradignan espetxera lekualdatu zuten.

Martxoaren 26an sutea piztu zenean presoak ibiltokira eraman zituzten. Mediku bat eta erizainak bertan izan arren, eta zenbait presori larritasun krisiak eta asma krisiak jo arren, ez zen mediku zerbitzuen aldetik artatzerik izan presoek galdegin zuten arte. Presoak ibiltokian atxiki zituzten inongo informaziorik eman gabe, ez zuzendaria, ez eta arduradunik ez zen joan presoak lasaitzera.

Badirudi sutea gaizki zebilen jantzi idorgailu batetik abiatu zela. Zaindari eta presoek jadanik abisua emana zuten, idorgailu hori gaizki zebilela, baina ez zen ezer egin hau konpontzeko. Egoera honek argi eta garbi erakusten du zer baldintzetan diren presoak espetxeetan. Presoek eurek eta senideon sarri salatu izan dugu zein bizi baldintza eskasetan bizi diren. Eta euren oinarrizko eskubideak behin eta berriz urratuak izaten dira.

BESTELAKO GERTAERAK

Espainiar estatua

Alcala Meco
Egoitz Garmendiari ziega gogorki miatu diote.

Algeciras
Anabel Egues eta Gorka Garcia Algeciraseko espetxean aurkitzen dira. Bikote dira, eta Madrildik agindu bat jaso berri dute senideekin bisitak egitera ateratzen direnean elkar ezingo dutela ez agurtu, ez besarkatu, ez hitz egin... Hori horrela ez bada, egun horretako bisita kenduko zaie biei.

Bestalde, Anabel Egues bisitarik gabe geratu zen apirilaren 7an aste guztian Algeciraseko espetxean senideei ez zietelako telefonorik hartu; astelehenetik ostiralera deitu zuten 9:00etatik 13:00etara, baina alferrik izan zen.

Dueñas
Lander Mauri hamabost egunez egon da bertigoekin, sukarrarekin eta migrainarekin, eta hala ere, ez dute espetxetik atera medikutara joateko. Gainera, migrainarentzat jarri dioten medikazioak onddoak atera dizkio ahoan.

Gradignan
Elorri eta Inge Arin ahizpak eta Aintza Zufiaurre atxilotuak izan ziren Gradignaneko espetxean kanpoaldean zeudela preso batekin hitz egiteagatik.

Granada
Bisitetara binaka atera zitezkeen lehen, orain launaka atera daitezke.

Malaga
Joxepa Ernaga ama ikustera eraman zuten apirilaren 17an. Aurreko egunean iritsi zen Logroñora Soto del Realetik. Hurrengo egunean eraman zuten ama ikustera, eta ordu eta erdiz egon zen berarekin. Dena oso azkar gertatu zenez, bere senideek ez zuten jakin bertan izan zela bisita pasa arte, eta ezin izan zuten berarekin egon.

Murcia II
Pello Olano lizartzarra Jaengo espetxetik Murcia II-kora lekualdatzeko hamabost egun igaro zituzten.

Navalcarnero
Iker Moreno eta Asier Rodrigez astebetez zigorturik egon dira arratsaldetan patiora irten gabe.

Sevilla II
Bertan dauden presoak patiora txanda berean ateratzeko eskaera egin, eta zuzendariarekin hitz egin ondoren baiezkoa eman zieten arren, egoera berean jarraitzen dute. Apirilaren 9an protestaldi bat burutu zuten, ziegan itxialdia burutuz, hau salatzeko. Azken asteetan hainbat itxialdi burutu dituzte honez gain; honela, egoera ezberdinak salatu nahi izan dituzte: kide batzuk bi hilabetez ur berorik gabe egotea, funtzionarioen jarrera erasokorra...

Iñaki Arakama, Roberto Lebrero eta Aitzol Gogorzari miaketa basatiak egin zizkieten ziegetan. Miaketak presoak bertan ez zeudela egin zituzten, eta dena hankaz gora utzi zieten. Bereziki gogorra izan zen Roberto Lebrerori egindako miaketa. Lebrerok miaketan egotea eskatu zuen eta ezezkoa jaso zuen; gainera, hormaren kontra jarri zuten, eta ziegako gauzak lurrera bota eta zapaldu egin zizkioten. Bera zigortu egin zuten, 72. artikulua aplikatuta.

Topas
Istilu batzuk izan ondoren, presoei erratza eta fregona ziegan izatea debekatu diete.

Valdemoro
Ibon Fernandez presoak zimitza intsektuak ditu ziegan.

Villena
Martxoaren 26an Juan Mari Olanori miaketa gogor bat egin zioten.

Frantziar estatua

Fresnes
Fresneseko espetxean aurkitzen diren euskal preso politikoek astero gutunak bidaltzen dizkiote Laurence Le Vert epaileari eta Garde des Sceauxerari Gradignango espetxean aurkitzen den Naia Lacroixen bakardade egoera salatzeko.

Muret Seysses
Itziar Morenok astebete pasa du mitardean zigortuta miaketa integrala egin ziotenean kuleroa emateari uko egin ziolako. Miaketa hauek ziegatik ateratzen edo sartzen diren bakoitzean egiten dizkiete.

Poitiers Vivonne
Saioa Sanchez eta Gorka Azpitarte martxoaren 5ean hasita itxialdia burutzen ari dira. Izan ere, beste presoek bisitak astero jasotzen dituzten bezala, beraiek hilean behin bakarrik jaso ditzakete. Elkartasunez, Maite Aranalde eta Eneko Zarrabeitia presoek elkarretaratzea burutzen dute astero, eta astero zuzendariari eta epaileari gutunak bidaltzen dizkiote.

Villefranche sur Saône
Ruben Riberoren ziega gogorki miatua izan da.

Ruben Ribero Balmasedako presoaren senideek apirilaren 3an zuten bisita galdu zuten hegazkin konpainien erruz. Izan ere, lehenik eta behin konpainiak greba baten ondorioz Bilbo-Madril hegaldia bertan behera geratu zela esan zieten; aireportuan zeudenez, alokairuko auto bat hartu eta Madrilera joan ziren Lyonera zihoan hegaldia hartu ahal izateko. Madrilera iritsi zirenean, ordea, hegaldi hau ere bertan behera gelditu zela esan zieten, eta azkenean gastu handiak eginda, baina, bisitarik gabe geratu ziren.

7. ASKATASUNAK, ESPETXERATZEAK ETA LEKUALDATZEAK

ASKATASUNAK

Kepa Suarez (Bilbo), apirilaren 2an. 5 urte espetxean igaro ostean, zigorra beteta.
Ernesto Prat (Berriozar), apirilaren 12an. 25.000 euroko bermea ordainduta.
Txomin Sola (Iruñea), apirilaren 20an. 18 urte espetxean igaro ondoren, zigorra beteta.
Iker Beristain (Getxo), apirilaren 20an. Zortzi urte espetxean igaro ostean.
Aritz Labiano (Zarutz), apirilaren 25ean. Urtebete espetxean igaro ostean.
Haritz Gartxotenea (Zarautz), apirilaren 25ean. Urtebete espetxean igaro ostean.

LEKUALDATZEAK

DESTINU ALDAKETAK

Espainiar estatua

Aitziber Plazaola Oregi (Bergara): Alcala-tik Estremera-ra.
Aniaiz Ariznabarreta (Eibar): Alcala-tik Estremera-ra.
Ekaitz Samaniego (Gasteiz): Zaballa-tik Topas-era.
Peio Olano (Lizartza): Jaen-etik Murcia II-ra.

Frantziar estatua

Aitor Lorente (Bilbo): Fleury-tik Soto del Real-era (estradizioa).

DILIJENTZIAK

Espainiar estatua

Joxepa Ernaga (Mezkiriz): Malaga-tik Soto del Real-era.
Xabier Garcia Gaztelu (Galdakao): Navacalrnero-tik Almeria-ra.
Irantzu Gallastegi (Berango): Soto del Real-etik Almeria-ra.
Iñaki Arakama (Gasteiz): Sevilla II-tik Valdemoro-ra.
Ismael Arrieta (Gasteiz): El Dueso-tik Navalcarnero-ra.
Lurdes Txuruka (Soraluze): Huelva-tik Soto del Real-era.
Patxi Markes (Berango): Albocasser-etik Valdemoro-ra.
Gotzon Alcalde (Getxo): Murcia I-etik Valdemoro-ra.
Joxepa Ernaga (Mezkiriz): Soto del Real-etik Logroño-ra.

